

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Країнознавство
німецькомовних держав**

Рівень вищої освіти – перший бакалаврський

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізації 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Країнознавство першої іноземної мови (німецької)
Викладач (-і)	Билиця Ярослав Теодорович
Контактний телефон викладача	+380958864261
Е-mail викладача	yaroslav.bylytsia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 14:50
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна "Країнознавство німецькомовних держав" викладається на другому році навчання для студентів 1-го (бакалаврського) рівня спеціальності 035.043 - Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька. Основними організаційними формами навчання є лекційні та семінарські заняття. Лекції формують систему основних фонових знань, що стосуються історії, географії, державного та політичного устрою, системи освіти, народного господарства, зовнішньої та внутрішньої політики німецькомовних держав, звичаїв та традицій їх народів тощо. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, формують у студентів систему поглядів про основні сфери життя країн, мову яких вони вивчають. Курс вивчається у 4-му семестрі і завершується теоретичним модулем (залік). Лекційна тематика базується на принципових положеннях історії, соціології та культурології і має науково-пізнавальну спрямованість. На практичних заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу як у вигляді дискусій, так і у формі доповідей і презентацій студентів. Курс викладається німецькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Основною метою курсу «Країнознавство німецькомовних держав» є формування у студентів соціокультурної та країнознавчої компетенції у процесі вивчення історичних, культурних, політичних аспектів, сучасного стану розвитку таких країн, як насамперед Німеччини, Австрії та Швейцарії. Метою вивчення курсу є забезпечення студентів знаннями про основні віхи в історії цих держав, про їх географію, державний устрій, економіку, систему освіти, звичаї та традиції, про їх сучасне суспільно-політичне та культурне життя. Вивчення курсу передбачає також підвищення рівня їх загальноосвітнього кругозору, подальшу активізацію мовленнєвих навичок і комунікативних вмінь з німецької мови, а також підготовку студентів до адекватного сприйняття на подальшому етапі навчання курсів з історії мови, лексикології та літератури, а в кінцевому рахунку – їх підготовку до подальшої професійної освітньої та перекладацької діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність працювати в команді. • Здатність бути критичним і самокритичним. • Здатність до адаптації та дії у новій ситуації. • Здатність навчатися та самонавчатися, продовжуючи навчання автономно. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. • Здатність застосовувати набуті знання на практиці. 	

- Здатність вільно спілкуватися з професійних питань основною німецькою мовою.
- Здатність до усвідомлення та дотримання принципів академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією, поняттями, реаліями та фактами країнознавчого характеру для їх вмілого використання у майбутній освітній та перекладацькій діяльності, у практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, в актах міжкультурної комунікації.
- Здатність робити німецькою мовою усні та писемні повідомлення, а також вести дискусії на країнознавчу тематику, орієнтуватися в різноманітних сферах життя німецькомовних держав.
- Здатність розуміти специфіку німецькомовної картини світу, різних історичних та політичних процесів та фактів, пов'язаних з німецькомовними державами.
 - Здатність аналізувати самостійно отриману з різних джерел інформацію країнознавчого характеру.
- Здатність шляхом критичного аналізу вивченої країнознавчої інформації стосовно німецькомовних держав порівнювати її з аналогічною інформацією, що стосується інших держав, зокрема, США, Великобританії, Франції і особливо України.
- Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні факти, реалії стосовно країн, мова яких вивчається.

5. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- Знати основні етапи історичного розвитку німецькомовних держав, відомості про їх географічне положення, природні багатства, адміністративно-політичний устрій, стан економіки, розвиток культури і літератури, систему освіти, найбільш відомі науково-культурні центри, звичаї і традиції німецькомовних народів, особливості їх національного характеру.
- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Вміло організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати її з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Вміло використовувати набуті країнознавчі знання на заняттях з практичного курсу німецької мови, курсів історії мови, лексикології та німецької літератури.
- Учатися впродовж життя і бути готовим підвищувати рівень своєї країнознавчої компетентності протягом усієї професійної діяльності.
- Вільно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній та професійній сферах життя.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, проявляти толерантне ставлення, цінувати і поважати різноманітність та мультикультурність.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні заняття	10
самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4	035 Філологія	2	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Країнознавство як навчальна дисципліна. Мета і завдання курсу. Федеративна Республіка Німеччина. 1.1. Географічне положення країни, її кордони, площа, рельєфні зони, основні ріки, озера, острови, корисні копалини тощо. 1.2. Адміністративний поділ країни. 1.3. Загальна характеристика федеральних земель, їх столиці.		2	2	5
Тема 2. Населення Німеччини. 2.1. Загальна характеристика населення, його густота, структура, соціальна стратифікація. 2.2. Характеристика національних меншин у Німеччині, їх проблеми, питання іміграції. 2.3. Українська діаспора в Німеччині.		2	-	5
Тема 3. Державний устрій Німеччини. 3.1. Структура державного устрою (федеральний президент, федеральний канцлер, федеральний уряд, німецький парламент (бундестаг, бундесрат), їх характеристика. 3.2. Державний устрій на рівні федеральних земель. 3.3. Політичні партії в країні та їх роль у суспільно-політичному житті країни. 3.4. Німеччина і Європейський Союз.		4	2	5
Тема 4. Система освіти в Німеччині. 4.1. Загальна характеристика структури системи освіти в Німеччині. 4.2. Характеристика особливостей дошкільного виховання, початкової освіти, середньої освіти з її основними складовими типами. 4.3. Вища освіта в Німеччині. Загальна характеристика вищих навчальних закладів країни, система вступу до них, особливості навчання.		2	2	5
Тема 5. Народне господарство Німеччини. 5.1. Загальна характеристика промисловості, її основних галузей. 5.2. Сільське господарство країни, основні види сільськогосподарського виробництва. 5.3. Соціальна політика в Німеччині		2	-	5
Тема 6. Основні міста Німеччини. 6.1. Загальний екскурс по найбільших містах країни. 6.2. Міста мільйонники, їх роль в житті країни. 6.3. Міста-столиці федеральних земель,		2	-	5

характеристика їх історико-культурних пам'яток.				
Тема 7. Звичаї та традиції німецького народу. 7.1. Загальна характеристика звичаїв та традиції німецького народу, їх календарний характер. 7.2. Найбільш важливі світські та релігійні свята у Німеччині. 7.3. Характеристика карнавалів, фашінгу, октоберфесту тощо в країні, особливості їх проведення в різних регіонах країни.		2	-	5
Тема 8. Австрійська республіка. 8.1. Основні історичні віхи розвитку країни. 8.2. Її географія, адміністративний поділ, загальна характеристика її федеральних земель, їх столиці. 8.3. Населення країни, його структура, національні меншини. 8.4. Характеристика державного устрою Австрії. 8.5. Народне господарство країни.		2	2	10
Тема 9. Швейцарія. 9.1. Основні історичні віхи в розвитку країни. 9.2. Географія країни, адміністративний поділ. 9.3. Населення країни, особливості його структури та формування. 9.4. Особливості державного устрою країни. Швейцарія як конфедерація. 9.5. Особливості промисловості та сільського господарства.		2	2	10
Тема 10. Люксембург, Ліхтенштейн як німецькомовні держави.		-	-	5
ЗАГ.:		20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Загальна максимальна сума балів, яка виставляється студенту за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів, отриманих ним за виконання завдань під час практичних занять (50 балів), за індивідуальну роботу (10 балів), а також за підсумкове тестування (40 балів).			
Вимоги до письмових робіт	Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює зазвичай 40 завдань, що стосуються основного матеріалу вивченого курсу. Максимальна кількість балів за виконання завдань становить 40 балів.			
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 10.			
Умови допуску до	При допуску до підсумкового контролю (заліку) обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на			

підсумкового контролю	лекційних), активність студента під час практичних занять, недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання пропущених занять. Студент, який не набрав 50 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 шляхом перескладання ним пропущених або нескладених тем, виконання індивідуальних завдань на консультаціях викладача.
Підсумковий контроль	Формою підсумкового контролю з дисципліни є залік. Присутність студента на заліку є обов'язковою. Залік з навчальної дисципліни виставляється викладачем за результатами поточного контролю та підсумкового письмової тестування. Залік може бути виставленим автоматично (без додаткового опитування) за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені робочою програмою та набрав кількість балів у межах від 50 до 100.

8. Політика навчальної дисципліни

Основними принципами проведення лекційних та практичних занять з курсу «Країнознавство німецькомовних держав» є, з одного боку, взаємна толерантність, доброзичливість і партнерська співпраця між учасниками освітнього процесу «викладач - студент», а з іншого - обов'язковість ними певних вимог, що стосуються дотримання правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, сумлінного та вчасного виконання своїх обов'язків, неухильного дотримання графіку навчального процесу, навчального плану, програми, а також правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність передбачає:

- добросовісну підготовку студентом до усіх видів поточного та підсумкового контролю; усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін, а якщо вони виконуються із його порушенням без поважних причин, то вони оцінюються на нижчу оцінку;
- обов'язкове відвідування як лекційних, так і практичних (семінарських) занять, у випадку пропуску 5 і більше лекційних / практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку) або його підсумкова оцінка буде знижена;
- обов'язкове відпрацювання пропущених занять, при цьому студент зобов'язаний самостійно вивчити пропущений матеріал і скласти його під час консультацій викладача або дистанційно;
- надання можливості студенту перескласти як будь-яку тему практичного заняття, так і підсумкову контрольну роботу у випадку отримання ним незадовільної оцінки;
- недопущення правил етики, моралі й взаємної толерантності у спілкуванні між студентом й викладачем;
- недопущення списування та плагіату через посередництво мобільних телефонів, планшетів й інших мобільних пристроїв під час опитування чи виконання тестових завдань. Це вважається є недопустимим та призводить до незарахування результатів опитування чи нескладання тестування. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує - 0 балів.

Загалом порушення академічної доброчесності студентами регламентується Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

9. Рекомендована література

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство

німецькомовних країн: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 416 с.

2. Кудіна О. Країни, де говорять німецькою мовою : навчальний посібник з лінгвокраїнознавства [Текст] / Кудіна О. - Вінниця : НОВА КНИГА, 2002. - 344 с.
3. Лозенко І. «Країнознавство. Німецькомовні країни.» - Вінниця : НОВА КНИГА, 2013. - 208 с.
4. Iwanjuk W. Deutsche Landeskunde. – Tscherniwzi, 1996. – 80 S.
5. Franz Specht. Zwischendurch mal: Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. – München: Hueber Verlag. – 2012. – S. 100.
6. Heinz Griesbach: Aktuell und interessant: Die Bundesrepublik Deutschland. Berlin/München 1993. – 126 S.

Додаткова:

1. Der Deutschlandwegweiser.// Режим доступу до ресурсу: <https://www.deutschland.de/de/derdeutschland-wegweiser>
2. Tatsachen über Deutschland. Sozietät Verlag. // Режим доступу до ресурсу: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/home1.html>.
3. Bayerlein O. Landeskunde aktiv: Praktische Orientierungen für Deutschland, Österreich und die Schweiz : Kursbuch / Oliver Bayerlein. — Hueber, Verlag GmbH & Co. KG, 2014. -128 S.
4. Österreich. // Режим доступу до ресурсу: <https://www.oesterreich.com/de/staat/zahlen-undfakten>
5. Fakten über die Schweiz. // Режим доступу до ресурсу: <https://www.myswitzerland.com/dech/planung/ueber-die-schweiz/zahlen-und-fakten/facts-about-switzerland/>
6. Luscher Renate. Landeskunde Deutschland : von der Wende bis heute: Daten, Texte, Aufgaben für Deutsch als Fremdsprache. München : Verl. für Deutsch. - 2016. - 176 S.
7. Кунч Л. та інші Deutsch. Land und Leute: Підручник з німецької мови. – К., 1993.– 373 с.
8. Magazine Deutschland [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.magazine-deutschland.de>.
9. Deutsche Welle [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.dw-world.de>

Викладач **Билиця Я. Т.** , професор кафедри німецької філології